*Лисенко Г. Л.,**кандидат філологічних наук, професор,
завідувач кафедри теорії, практики та перекладу німецької мови
Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»*

ВИВЧЕННЯ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ ДЛЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЦІЛЕЙ ЗА ДОПОМОГОЮ СЦЕНАРНОГО ПІДХОДУ

Анотація. У цій статті автор розглядає сценарний підхід як один із методично-дидактичних підходів з урахуванням комунікаційних потреб у реальних ситуаціях для тих, хто планує працювати за фахом в іншомовному середовищі (наприкладі Німеччини). Сценарний підхід є наявною практикою в країнах, де можуть існувати різні традиції у викладанні і вивченні іноземних мов і в освіті дорослих. Більшість робочих місць пропонують багате мовне середовище, яке є хорошим джерелом інформації для студентів. Кожна ситуація як на роботі, так і в аудиторії є можливістю вивчення мови. Хороший мовний курс, належним чином адаптований до вимог робочого місця, сприяє поліпшенню знань, якості роботи та комунікації, а також поліпшує перспективи кар'єрного росту. Ми маємо критично досліджувати поточні підходи і практики та інтегрувати їх справжні елементи в комплексну, узгоджену модель. Сценарії є ключовим інструментом під час розробки та проведення аналізу потреб у комунікації на конкретному робочому місці. На відміну від засвоєних функцій мови, сценарії краще сприяють визначенню відповідних комунікативних завдань конкретного робочого місця і певної групи співробітників або клієнтів. Вони також забезпечують керовану модель контекстних мовних ситуацій, яка описує складність мови, показуючи взаємозалежність і взаємодію різних компонентів на різних рівнях мови. Сценарії створюють специфічний зв'язок між аналізом потреб у комунікації і навчанням мови. Вони варіюються залежно від галузі, компанії та виду діяльності, забезпечують необхідну основу для планування курсів і вироблення загальних і конкретних навчальних цілей. Сценарії дають викладачам та студентам огляд сфер завдань, які необхідно освоїти, і поміщають різні мовні елементи, які необхідно передати й отримати, в більш автентичний контекст. Сценарії безпосередньо пов'язані із завданнями, які люди виконують у своєму повсякденному житті на робочому місці і в інших ситуаціях. Під час вивчення мови сценарії дають змогу студентам, які вивчають мову, практикуватись у використанні цільової мови в реалістичній, але імітованій формі, або у разі неформального навчання як справжнього спілкування. Автор пропонує заснований на сценарії підхід як інструмент для включення результатів аналізу потреб у комунікації в навчальну програму, але рекомендує одночасне використання інших підходів.

Ключові слова: сценарний підхід, робоче місце, іноземна мова, викладання, Німеччина.

Постановка проблеми. Програма модернізації освіти ставить перед сучасними вузами завдання формування у студентів нової системи універсальних знань, умінь і навичок, а також досвіду самостійної діяльності та особистої відповідально-

сті. Натепер набули поширення інноваційні методи навчання, які дають змогу використовувати нові технології викладання. Такими методами є, зокрема, контекстне навчання, імітаційне навчання, проблемне навчання, модульне повне засвоєння знань, дистанційне навчання. Новою парадигмою розвитку вищої освіти в європейському просторі є компетентнісний підхід. Компетентнісний підхід відзначається такими характеристиками, як: орієнтація на формування особистості фахівця, професіонала; міждисциплінарна модель навчання; інтерактивні форми навчання; професійно орієнтована спрямованість. У разі компетентнісного підходу результат навчання описується компетенціями. Якість освіти за вищезазначеними ознаками оцінюється відповідно до рівня оволодіння різними знаннями, уміньми, навичками та здібностями, які дають змогу досягти успіху в житті. У такій ситуації великого значення у навчанні іноземних мов набувають як активні, так і інтерактивні методи навчання. Активні методи – це форма взаємодії студентів та викладача, за якої студенти є активними учасниками під час заняття та спілкуються з викладачем на рівних правах. На відміну від активних методів, інтерактивні орієнтовані на більш широку взаємодію студентів не тільки з викладачем, а й один з одним, причому активність студентів є домінуючою. Роль викладача у цьому разі зводиться до скеровування діяльності студентів на досягнення цілей уроку. Серед прийомів як активного, так і інтерактивного навчання тепер особливої уваги заслуговує імітаційне навчання. Специфіка імітаційного навчання полягає в моделюванні в навчальному процесі різного роду відносин і умов реального життя. Під час імітаційного навчання може відбуватись як аналіз конкретної ситуації, так і моделювання не вирішеної ситуації. Як навчальні ситуації використовуються реальні обставини та ситуації повсякденного життя та професійної діяльності, тобто застосовується сценарний підхід (Szenario-Methode) [5; 7; 8; 9]. Нині цей метод використовується в багатьох сферах безперервної освіти. Сценарний метод дає можливість розглядати майбутні рішення з різних точок зору і передбачати майбутнє, вміти будувати майбутнє або приймати рішення. Термін «сценарний метод» був залучений для педагогічних цілей відносно недавно. Спочатку термін «сценарій» був введений Г. Каном у рамках стратегічних досліджень. У книзі Г. Кана та А. Вінера, яка вийшла в 1967 році, наводиться перше наукове визначення: «Сценарій – гіпотетична послідовність подій, побудована для зосередження уваги на причинно-наслідкових зв'язках і точках прийняття рішень» [8]. На думку В.П. Демкіна та Г.В. Можасової, педагогічний сценарій – це «цілеспрямована, особистісно-орієнтова-

на, методично вибудована послідовність педагогічних методів і технологій для досягнення педагогічних цілей і прийомів» [2]. У цій статті ми представляємо методично-дидактичний підхід, який використовується в Німеччині, а саме сценарний підхід. Він є частиною дидактичного і методологічного розвитку викладання та вивчення іноземних мов в Європі протягом останніх десятиліть XX століття та натеper. Сценарний підхід відзначається тривалою практикою застосування в різних країнах, які мають різні традиції викладання і вивчення іноземної мови у навчальних закладах та освіти дорослих з метою забезпечення мовного спілкування на робочому місці. Отже, використання сценарного методу може бути доцільним як інструмент для впровадження результатів аналізу потреб у комунікації в навчальну програму.

Аналіз останніх досліджень і публікацій з цієї теми.

У сучасній вітчизняній педагогіці термін «сценарій» ще не набув широкого застосування, проте його використання розширюється. Цьому сприяють масштабні трансформаційні процеси в Україні, які стосуються не лише політики та громадянського суспільства, але й галузі освіти. Проблеми реформування професійної освіти та питання, яку роль відіграють у цьому іноземні мови розглядалися разом з іншими темами на освітньому конгресі «Школа майбутнього – шанси та перспективи» (Київ, 2018). Темі сценарного методу був присвячений воркшоп «Робота за сценарієм», який проводила доктор Андреа Даазе, університет Білефельд. У ході воркшопу були коротко представлені основні засади методу побудови сценарію, а саме: дефініція поняття, походження та становлення, місце в класифікації дидактично-методичних принципів та місце цього методу в дидактиці. А. Даазе на базі накопиченого нею досвіду роботи за цією тематикою обгрунтовано закликала до широкого використання сценаріїв у ході курсу вивчення мови [4].

Наталія Слей, ад'юнкт-професор Інституту іноземних мов, Монтерей (Каліфорнія, США), у своїй статті «Сценарій як засіб навчання іноземної мови» розглядає можливі варіанти сценаріїв на різних етапах навчання іноземних мов: початковий, проміжний і просунутий рівні [3]. На думку Слей, занурення студентів у мовне середовище на основі використання сценаріїв, наближених до реальної життєвої ситуації, дає змогу студентам не тільки поліпшити володіння мовою, але і потенційно підвищує мотивацію студентів, оскільки автентичні ситуації викликають особистий інтерес і розвивають техніку мислення за допомогою вирішення питань проблемного характеру.

Дао Тхі Нгок Ань, викладач психолого-педагогічного факультету Ханойського педагогічного університету (В'єтнам), розглядає сценарій як елемент симуляційного навчання. У його статті приділяється увага імітаційному навчанню як навчанню, за якого студент усвідомлено виконує дії в обстановці, що моделює реальну, з використанням спеціальних засобів навчання [1]. Він вважає, що науково-педагогічна робота, здійснювана в сценарному напрямі, може підвищувати якість навчальних занять у вищій школі, що призведе до позитивних змін навчального інтересу студентів.

Проект Odysseus (Odysseus Network) у складі ініціаторів проекту Матильди Грюнхаге-Монетт, Німецький інститут освіти дорослих у Бонні, Андреаса Клеппа, Вища народна школа, Брауншвейг та Аннет Бернтсен з університету Амстердама, був частиною програми Європейського центру сучасних мов (ECML) на 2000–2003 роки, спільно організований і фінан-

сований Радою Європи і Генеральним директором з освіти та культури Європейської комісії [6]. Проект був присвячений питанням вивчення іноземної мови, пов'язаної з професійною діяльністю. У рамках проекту були залучені експерти з інших європейських країн і установ, здійснені обмін досвідом і вивчення відповідних теоретичних, організаційних, лінгвістичних і методологічних питань, які стосувались вивчення мови. У звіті проекту розглядаються підхід на основі завдань, підхід на основі сценаріїв і підхід на основі контенту. Зазначається, що сценарій є ключовим поняттям у методичній та педагогічній розробці навчальних планів, матеріалів і тестування. Він з'явився в Німеччині з моменту опублікування мовних специфікацій для сертифіката Deutsch für den Beruf (німецька для професійних цілей). Це був базовий підхід і модель для перегляду сертифікатів європейської мови наприкінці 1990-х років, виконана групами міжнародних експертів Німецького інституту освіти дорослих (DIE) для дев'яти європейських мов [6]. Сценарний підхід був рекомендований для інтегрування до навчальної мовної програми як такий, що забезпечує здатність адекватно й активно взаємодіяти в певному соціальному контексті та допомагає виконувати завдання, з якими люди стикаються в своєму повсякденному житті та в професійній сфері.

Сценарний метод розглядається здебільшого в роботах зарубіжних авторів. Автор вважає доцільним присвятити статтю особливостям цього підходу, щоб привернути увагу до напрацьованих методик, за допомогою яких викладачі мови можуть розширювати свій професійний розвиток, розуміти і управляти середовищем навчання з огляду на вимоги професійної освіти.

Мета. Метою роботи є визначення особливостей застосування сценарного методу у професійній освіті в Німеччині у вивченні німецької мови як другої мови та аналіз можливостей використання сценарного підходу як засобу підвищення якості навчання студентів.

Виклад основного матеріалу. Навчальний процес – це постійна взаємодія людини (студента) з її оточенням і досвідом. Роль викладачів полягає не стільки в передачі знань, скільки в організації та контролі навчального процесу, інформуванні студентів про їх навчання і про зміни, які викликає навчання. Відображення і аналіз як змісту, так і самого процесу навчання сприяють активній участі студентів, і, як наслідок, трансформації практики і досвіду. Студенти мають усвідомлювати цілі і завдання свого навчання і способи, якими воно відбувається. У конкретному випадку мовного забезпечення для професійних цілей консультативна роль викладачів не має обмежуватися аудиторією, а може включати участь різних комунікаційних партнерів на підприємствах із налагодженням партнерських відносин та аналізуванням комунікаційних потреб. Німецькі спеціалісти вважають, що в Німеччині більшість робочих місць пропонують багату мовну середу, яка є хорошим джерелом інформації для студентів [5; 9]. Кожна ситуація як на роботі, так і в класі є можливістю вивчення мови. Сценарний підхід, який не фокусується виключно на мовних потребах і недоліках студентів, охоплює практику спілкування на робочому місці майбутнього фахівця. Зміст сценаріїв максимально наближений до природних процесів спілкування в реальному житті. Під час розробки сценаріїв використовуються різні методи і форми викладання мовної діяльності: інтерв'ю, дискусії, рольові ігри тощо. Подібні заходи іноземною мовою показали ефектив-

ність використання ситуативно зумовлених сценаріїв у процесі навчання мовної діяльності. Такий підхід допомагає готувати студентів до реалій життя, професійної та громадської діяльності, до успішного спілкування в іншомовному середовищі. Залежно від рівня підготовки студентів обираються відповідні сценарії, які розглядають ситуації і тематики для іноземної мови, що вивчається. Сценарій у цьому контексті є ланцюжком вигаданих, пов'язаних з діями завдань з реалістичним фоном. Ролі та індивідуальні усні або письмові ситуації спілкування, що виникають у відповідному сценарії, визначаються заздалегідь і завжди пов'язані з робочим і живим світом учасників курсу. Мета сценарію полягає в тому, щоб зануритися в реалістичну ситуацію, щоб змоделювати абсолютно конкретні мовні дії, такі як, наприклад, можливість майбутнього фахівця спілкуватися з клієнтами, проводити зустрічі і документувати інформацію. На відміну від рольової гри, сценарій завжди складається з декількох послідовних ситуацій спілкування. Наприклад, крок 1: телефонна розмова (замовлення від клієнта), крок 2: електронна пошта (підтвердження замовлення) і крок 3: розмова (інформація для керівника) [9, с. 6]. Виходячи з цього визначення терміна сценарію, нижче пояснюється, як сценарії, засновані на потребах учасників, формують основу для планування курсу, його виконання та оцінювання результатів. Така цілісна концепція щодо планування і реалізації курсів професійної мови і є сценарним методом. Коли йдеться про заходи та дидактичні питання навчання другої мови, особливо в професійній сфері, під час лекцій, які пропонуються відповідними інститутами, мовними школами або в навчальному каталозі навчальних заходів Німеччини, термін «сценарій» або «сценарний метод» зустрічається дедалі частіше. Самим терміном пропонується ідея, що це можуть бути послідовності дій, запозичених для вивчення мови з конкретного світу праці [9]. Крім того, йдеться про розвиток мовної дидактики, а саме, що надто вузьке обмеження викладання іноземної мови за основними лінгвістичними аспектами отримує можливість розширення зі зростанням комунікативної компетенції. Концентрації на технічних навичках і навичках грамотності вже не досить, отже, центральною темою для ефективного навчання як для набуття кваліфікації, так і для підвищення рівня знань (у разі післядипломної освіти) є розвиток методологічних, соціальних і особистих навичок. Особлива увага приділяється поліпшенню спілкування і співпраці. Тому під час розгляду можливостей, пропонується сценарним методом для професійного навчання німецької мови як іноземної, потрібно висловити кілька міркувань про історію виникнення цього методу.

Розвиток сценарного методу у викладанні мов у Німеччині можна розглянути на прикладі навчання всередині компаній та заходів компаній, пов'язаних з підвищенням кваліфікації. Зокрема, це компанії ERFA wirtschaft language (мережа для просування спілкування іноземними мовами на підприємствах), а також Henkel у Дюссельдорфі, чії філії та сфери діяльності набули широких масштабів міжнародного співробітництва. Відправною точкою послужили загальні міркування комерційних інструкторів з вирішення ділових питань щодо тематичних досліджень під час занять на підприємствах. Було встановлено, що учні мусили мати можливість систематично і конструктивно використовувати загальний бізнес-контекст. Типові сценарії мають знайомити їх з методами стратегічного планування у виробничій практиці. При цьому зростаюча глобалізація

в повсякденній професійній діяльності враховувалася шляхом переміщення тематичних досліджень за кордон і додавання текстів і завдань на іноземних мовах. Практичні приклади мали бути представлені англійською, французькою або іспанською мовами, зокрема, нові стратегії продажів обговорювалися зазначеними іноземними мовами. Тому інтегрування цієї процедури безпосередньо до навчання іноземної мови було очевидним. Також існував стимул з боку Total Quality Management (TQM), загально-організаційного методу безперервного підвищення якості всіх організаційних процесів, виробництва і сервісу. Тематичне дослідження і рольові ігри були адаптовані для навчання мови на робочому місці і змішані в новий метод навчання для практики викладання мови. І мовний курс, і мовний іспит були засновані на концепції спілкування і практичної діяльності, яка була орієнтована на типові ситуації і завдання комерційного робочого місця. Вони використовували типові бізнес-кейси власних компаній, які були справжніми, і надавали достатню кількість матеріалу для типових ситуацій спілкування на робочому місці. Водночас методологія сценаріїв почала використовуватись низкою компаній для розробки та оцінки прогресу в навчанні студентів та персоналу в галузі освіти та професійної підготовки. Переваги цього методу визнали як загальноосвітні школи, так і професійно-технічні заклади освіти. Використання сценарного методу набуває фундаментального характеру з далекосяжними наслідками. Відправною точкою всіх уроків є професійна практика. Це означає, що планування заходів курсу засновано насамперед на типових вимогах і завданнях, потрібних для професійної діяльності. У результаті мова стає символом служіння, а спілкування стає засобом для досягнення практичних цілей. Розглядання питань, що не відповідають практичним вимогам професії і не стосуються інтерактивного, комунікативного та орієнтованого на дії контенту, відбувається в обмеженій формі або навіть виключається з програми. Якщо в техніко-економічному сценарному методі акцент робиться на інструментах планування, пов'язаних з процесом, і на факторах, що визначають можливий розвиток, то основна увага у навчанні другої мови на робочому місці звичайно більше приділяється спілкуванню та мовленню для вирішення конкретного робочого завдання. Проте навчально-дидактичні та методологічні аспекти є типовими в обох випадках. Отже, навчання розуміється як активний, конструктивістський процес [9]. Сценарії розробляються в групах, що забезпечує високий рівень активного й ефективного навчання за допомогою спільного проектування, спілкування, спільної роботи і взаємодії. Навчання відбувається в цілісних, складних ситуаціях, які враховують індивідуальний досвід і дають змогу перейти до майбутніх ситуацій.

Сценарний метод у сфері професійної мови, зокрема, для професійної німецької мови як другої (DaZ), заснований на чотирьох передумовах:

- Орієнтація на виробничий процес. Для студентів, що проходять практику за фахом, акцент має бути зроблений на типових робочих процесах практики. Відправною точкою всіх міркувань є типові ситуації з відповідними комунікаційними подіями з відповідних професійних галузей, меншою мірою ситуації, пов'язані зі специфічною професійною теорією.

- Орієнтація на конкретні дії. Завдання мали бути інтерактивними. Від самого початку (включення), прямуючи до мети, запропонованої рамками ситуації. Важливо, щоб завдан-

ня вимагали від учасників власних рішень, від яких залежить вирішення проблеми або виконання завдання.

– Контекстуалізація. Завдання мали бути вбудовані в типову ділову ситуацію, до сценарію. Вони обробляються з урахуванням контексту і пов'язані між собою ланцюжком сюжетів. Відсутня суто внутрішньо-текстова точка зору відповіді на питання знань.

– Орієнтація на результат. Прогрес у навчанні вимірюється за допомогою відповідного ланцюжка дій. Метою є практична діяльність, а не іспит. Учасник має підтвердити, що він може впоратися з типовими ситуаціями на робочому місці [9, с. 10]. У 2003 році професор доктор Едгар Хайнекен сформулював важливі основи психології навчання сценарного методу для навчання іноземних мов у професійній сфері [7]. Наведемо деякі важливі аспекти:

– Ефективне навчання іноземної мови має бути розроблено так, щоб учень міг отримати організовані лінгвістичні контекстуальні знання.

– Учень мусить мати можливість інтегрувати знання в свої когнітивні схеми. Під цим розуміють збереження в пам'яті інформаційних пакетів або складних контекстів.

– Схеми пов'язують характеристики об'єкта, епізоду або етапів дії. У разі належного структурування вони завжди будуть доступні та краще пам'ятатимуться.

– Сильніша орієнтація на дію сприяє набуттю здатності спілкуватися іноземною мовою. Оскільки комунікація має характеристику процесу, структури процесу комунікації у вивченні мови відіграють важливу роль.

– Часто повторювані події і дії уявляються в пам'яті у вигляді скриптів. У такому скрипті (сценарії, сюжетній лінії) певні сцени наводяться у вигляді змінних просторів, які в конкретному випадку мають бути заповнені конкретними значеннями.

– Тільки в цілеспрямованих діях іншомовні декларативні знання (незалежний словниковий запас і знання граматики) перетворюються на процедурні знання і, отже, на практичні знання і навички [9, с. 11].

Якщо висловитись у спрощеній формі, то учасники курсу мають здійснювати типове спілкування на робочому місці в формі типових мовних актів у послідовних ланцюжках процесів. Це можна зробити різними способами. Основна увага буде приділятися звичайному ходу цієї дії, від вітання до закінчення роботи, коли різні учасники будуть брати на себе різні етапи процесу. Однак, як правило, низка мовних актів послідовно об'єднується, кожний з них підтверджується підбіркою необов'язкових описів (наприклад, обговорення аспектів, опис фактів) відповідно до обставин економічного обґрунтування. Важливо, щоб мовні дії в кінцевому підсумку не розглядалися ізольовано, а були вбудовані в ситуаційний контекст. Цей контекст визначає послідовність розумно узгодженого ланцюжка дій, що призводить до прийнятного результату. Як структурний принцип для типових мовних актів і необов'язкових описів застосовуються Загальноєвропейські компетенції володіння іноземною мовою (GER) або переглянута редакція Німецької торгово-промислової палати (DIHT) для професії «Європейське робоче місце». Ґрунтуючись на цьому, мовні дії і необов'язкові описи можуть бути визначені більш конкретно. Описи навмисно носять загальний характер і допомагають з призначенням і структуруванням. Якщо є конкретна цільова група з чітко визначеним описом роботи, мовні дії і відповідні необов'язкові

описи мають бути адаптовані до конкретної ситуації, можливо, мають бути перевизначені. Виходячи з цих міркувань, створюються передумови для мовного курсу, орієнтованого на робоче місце і дію. Зважаючи на ці передумови, можуть бути розроблені подальші кроки з оцінки потреб, планування уроку, його реалізації та оцінки результатів навчання.

Перераховані вище міркування стосуються вивчення мови в цілому. У разі особливого розгляду застосування сценарного методу у професійній німецькій мові як іноземній мові насамперед рекомендується вказати відповідні професійні поля і цільові групи. Після вивчення відповідних профілів роботи і після обговорення з менеджерами з персоналу і фахівцями-практиками можна виділити найбільш важливі ситуації спілкування. Планування курсу, орієнтоване на сценарний метод, може бути описано як орієнтація на мету навчання або як зворотне планування. Якщо студенти бажають успішно працювати над таким завданням, їм зазвичай потрібна низка дій, за допомогою яких вони активують, використовують на практиці або доведуть до автоматизму необхідні лінгвістичні засоби або допоміжні навички. Таким чином, планування уроку виконується послідовно починаючи від цільового завдання. Така форма планування є основою для успіху сценаріїв навчання. Планування курсу, орієнтоване на сценарний метод, послідовно орієнтоване на процес, на дію і на завдання.

Висновки. Наведений вище огляд показує, що сценарний підхід є специфічним для відповідних навчальних груп, отже, навчальні матеріали можуть використовуватися тільки частково, адже процес навчання ґрунтується не на темах, викладених у підручнику, а на ситуаціях спілкування, необхідних для конкретних (потенційних) робочих місць. Проте сценарний підхід може бути рекомендований як інструмент для впровадження результатів аналізу потреб у комунікації до навчальної програми. З огляду на те, що сучасна людина часто змушена змінювати місце роботи (за середніми європейськими оцінками – майже 4–5 разів протягом життя), у навчанні студентів іноземної мови не слід обмежуватись тільки сценарним підходом. Досвід викладачів мови, які використовують такий підхід, може бути корисним з метою збагачення професійної термінології та забезпечення продуктивної комунікації майбутніх фахівців в їх робочому середовищі.

Література:

1. Дао Т.Н. Педагогический сценарий как элемент симуляционного обучения на основе сценария программ телевидения в рамках курса «Педагогика» для студентов-педагогов. *Молодой ученый*. 2018. № 43. С. 57–61.
2. Демкин В.П., Можаяева Г.В. Технологии дистанционного обучения : монография. Томск : Изд-во Том. ун-та. 2003. 106 с.
3. Слэй Н. Сценарий как средство обучения иностранному языку. *Cross Cultural Studies: Education and Science*. 2018. № 3. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/stsenariy-kak-sredstvo-obucheniya-inostrannomu-yazyku> (дата звернення: 22.10.2019).
4. Daase A., Ohm U., Mertens M. Interkulturelle und sprachliche Bildung im mehrsprachigen Übergang Schule-Beruf. Münster : Waxmann. 2017.
5. Di Pietro R.J. Strategic Interaction: Learning Languages through Scenarios. Cambridge University Press. 1987. 147 p.
6. Grünhage-Monetti M., Holland C., Halewijn E. Odysseus-second Language at the Workplace: Language Needs of Migrant Workers: Organising Language Learning for the Vocational. Council of Europe. 2003. 85 p.

7. Heineken E. IHK-Düsseldorf, Bezirksregierung Düsseldorf. Henkel, WBTsystems (Hrsg.), 2003, S. 7.
8. Kahn H., Wiener A. The Year 2000. New York : Collier Macmillan. 1967. 431 p.
9. Sass A., Eilert-Ebke G. Szenarien im berufsbezogenen Unterricht Deutsch als Zweitsprache: Grundlagen, Anwendungen, Praxisbeispiele. Fachstelle Berufsbezogenes Deutsch. 2015. 118 s.

Lysenko H. Learning German for professional purposes using the scenario-based approach

Summary. In this article, the author considers methodological-didactic approach: the scenario-based approach (case Germany). Scenario-based approach represent the current practice in institutions and countries, which have different traditions in foreign language teaching and learning and in adult education. Most workplaces offer a rich language environment, which is a good source of information for the students. Every situation, at work as well as in the classroom, is a language learning opportunity. A good course, well geared to workplace requirements, can improve knowledge, work quality and communication as well as career prospects. We should critically investigate the current approaches and practices, and integrate their valid elements into a comprehensive, coherent model. Scenarios are a key instrument in designing and carrying out communication needs

analysis in the workplace. They are a better tool than language functions for identifying the relevant communicative tasks of a specific workplace and a specific group of employees or workers. They also provide a manageable model of contextual language situations, which describes the complexity of language, showing the interdependence and interplay of the various components from the different levels of language. Scenarios are a central link between communication needs analysis and language teaching. The scenarios themselves vary according to branch, company and activity. They provide the essential basis for planning courses and working out general and specific learning objectives. The scenarios give lecturers and students an overview of the task areas, which need to be mastered, and put the various language elements which have to be conveyed and acquired in a more authentic context. Scenarios are directly related to tasks people carry out in their everyday life at the workplace and in other contexts. In language learning, scenarios enable language students to practise using the target language in a realistic but simulated way or, in informal learning, as genuine communication. The author proposes a scenario-based approach as a tool for incorporating the results of a communication needs analysis into the curriculum, but recommends the simultaneous use of other approaches.

Key words: scenario-based approach, workplace, foreign language, teaching, Germany.